

Sygn. akt III Ca 1047/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2023 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. D.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt I C 236/21

I. zmienia zaskarżony wyrok o tyle tylko, że:

1. w punktach 1 i 2 w miejsce zasądzonej kwoty 5.147,80 złotych zasądza kwotę 4.277,80 zł (cztery tysiące dwieście siedemdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt groszy),

2. w punkcie 3 w miejsce zasądzonej kwoty 1.954,64 złotych zasądza kwotę 1.330,20 zł (tysiąc trzysta trzydzieści złotych i dwadzieścia groszy);

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 543 (pięćset czterdzieści trzy) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

IV. nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 124,65 zł (sto dwadzieścia cztery złote i sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym;

V. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 608,55 zł (sześćset osiem złotych i pięćdziesiąt pięć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym.

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 1047/21

UZASADNIENIE

Powód S. D. domagał się zasądzenia od (...) Spółce Akcyjnej w W. na jego rzecz kwoty 5347,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 2 kwietnia 2020 roku oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych

jako różnicy pomiędzy wypłaconym przez pozwaną odszkodowaniem a należnym z tytułu łączącej strony umowy nr (...) w związku z uszkodzeniem laptopa marki D. (...) (9350). Powód podał, że jego wierzytelność stała się wymagalna 2 kwietnia 2020 roku i uzasadnił żądanie dotyczące zasądzenia odsetek.

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Rudzie Śląskiej 26 listopada 2020 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana (...) SA w W. w odpowiedzi wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i o obciążenie powoda kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Pozwana przyznała fakt zawarcia z powodem umowy ubezpieczenia, zgłoszenia przez powoda szkody i wypłaty odszkodowania w kwocie podanej przez powoda. Powołując się na treść § 20 ust. 2 pkt 2 oraz § 20 ust. 4 pkt 4 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia wskazała, że skoro powód nie naprawił uszkodzonego sprzętu to przy ustalaniu wysokości odszkodowania należy dokonać potrącenia zużycia technicznego. Z uwagi na wiek laptopa (4 lata) w ocenie pozwanej zasadne było potrącenie 70% jego wartości. W związku z tym, że górny limit odpowiedzialności pozwanego wynosi 7000 zł, udział własny powoda 200 zł to odszkodowanie należne powodowi wynosi 1652 zł.

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej wyrokiem z dnia 28 września 2021r. zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda S. D. kwotę 5147,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 2 kwietnia 2020 roku oraz oddalił powództwo w pozostałej części. Sąd nadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1954,64 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od daty uprawomocnienia się wyroku tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że powód S. D. i pozwana (...) SA w W. zawarli 2 stycznia 2020 roku umowę ubezpieczenia m.in. sprzętu elektronicznego do wszystkich ryzyk na okres od 2 stycznia 2020 roku do 1 stycznia 2021 roku. Przedmiotem ubezpieczenia był m.in. sprzęt elektroniczny (kamery, projektory, laptopy, palm topy, notebooki. Strony ustaliły, że suma ubezpieczenia ustalana jest według wartości odtworzeniowej i ustaloną ją na 7000 zł. Udział własny powoda w szkodzie (franszyza redukcyjna) został ustalony na 200 zł.

Zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) w Biznesie (...) (dalej: OWU), stanowiących integralność część umowy ubezpieczenia zawartej przez strony, dla mienia ubezpieczonego według wartości odtworzeniowej za wysokość szkody przyjmuje się w wyposażeniu (w tym w sprzęcie elektronicznym) koszt naprawy, remontu, cenę zakupu lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości, powiększonych o koszty zwykłego transportu i montażu. zgodnie z ust. 4 pkt 4 tego paragrafu od wysokości szkody ustalonej w sposób wyżej wskazany potrąca się zużycie techniczne, w przypadku ubezpieczający odstąpił od odkupienia, odtworzenia (odbudowy) lub naprawy utraconego, zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego mienia.

2 marca 2020 roku uszkodzeniu uległ komputer powoda marki D. model (...) 9350 o numerze serwisowym (...), nabyty przez powoda 19 maja 2016 roku, objęty ochroną ubezpieczeniową wynikającą z powyższej umowy ubezpieczenia. Uszkodzeniu uległy port zasilania, który wraz z kablem stanowią oddzielny komponent oraz (...) typu C, który jest elementem płyty głównej. Naprawa obu części wymagałaby wymiany płyty głównej i tzw. płyty daughterboard z portem zasilania. Z powodu braku części zamiennych, spowodowanych wiekiem komputera nie jest możliwa naprawa urządzenia. Modele o zbliżonych parametrach do uszkodzonych to komputery marki D. model (...) 13 9310. Pierwszy z nich jest możliwy do nabycia za 7305 zł netto, a drugi za 8457,23 zł netto.

Powód zgłosił pozwanej szkodę 2 marca 2021 roku.

W piśmie z 18 marca 2020 roku pozwana poinformowała powoda, że przyznano mu w związku ze zgłoszoną szkodą odszkodowanie w wysokości 1652,20 zł. Podano, że wartość szkody ustalono na 6174 zł netto, a z uwagi na wiek komputera i jego brak odtworzenia na chwilę ustalania odszkodowania, potrącono zużycie techniczne w wysokości 70% (4321,80 zł) oraz franszyzę redukcyjną (200 zł).

Mimo odwołanie powoda, pozwana nie zmieniła stanowiska odnośnie do wysokości szkody.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że zgłoszone przez powoda uszkodzenie sprzętu elektronicznego było objęte ochroną ubezpieczeniową wynikającą z umowy ubezpieczenia stwierdzoną polisą nr (...).

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Nadto podkreślił, że celem umowy ubezpieczenia jest udzielenie ubezpieczonemu ochrony na wypadek określonego w umowie ryzyka, w zamian za zapłatę składki. Sąd wskazał, że wzorce umowne takie jak ogólne warunki ubezpieczenia, podlegają wykładni według zasad właściwych dla oświadczeń woli, przy czym, przy wykładni niejednoznacznych postanowień wzorców, dokonywanej głównie na podstawie reguł wykładni językowej, należy stosować zasadę in dubio contra proferentem, zgodnie z którą wątpliwości interpretacyjne niedające się usunąć w drodze ogólnych zasad wykładni oświadczeń woli, powinny być interpretowane na niekorzyść strony będącej autorem tekstu umowy, która ponosi ryzyko jego niejasnej redakcji.

Mając na względzie powyższe, Sąd uznał, że z OWU nie wynika wprost, aby w dacie ustalania prawa do odszkodowania przez ubezpieczyciela, w przypadku niemożności naprawy uszkodzonego sprzętu, ubezpieczający miał obowiązek jego odkupienia z własnych środków i przedstawienia na tę okoliczność stosownych dowodów. W § 20 ust. 4 pkt 4 OWU jest mowa o tym, że z wysokości szkody potrąca się zużycie techniczne jeśli ubezpieczający odstąpił m.in. od odkupienia uszkodzonego mienia. Sąd uznał, że pozwana nie wykazała faktu odstąpienia przez powoda od odkupu uszkodzonego sprzętu, a zatem nie była uprawniona do potrącenia z ustalonej wysokości szkody kosztów zużycia technicznego sprzętu. Sąd wskazał, że w związku z niemożnością naprawy uszkodzonego sprzętu, powód wybrał sposób naprawienia szkody polegający na nabyciu przedmiotu najbardziej zbliżonego do uszkodzonego. W tym wypadku wartość szkody stosownie do treści § 20 ust. 2 pkt 2 OWU stanowi cena zakupu takiego sprzętu, a zatem, mając na uwadze granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela, Sąd uznał, że powód może domagać się odszkodowania w wysokości 7000 zł, pomniejszonego o udział własny w szkodzie, który strony ustaliły na 200 zł. W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5147,80 zł (7000 zł – 200 zł (franszyza redukcyjna) – 1652,20 zł (część odszkodowania wypłacona przez ubezpieczyciela).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. przy uwzględnieniu żądania w zakresie odsetek zawartego w pozwie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. uznając, że powód wygrał sprawę w 96% i w takim też procencie pozwany powinien ponieść koszty postępowania.

Apelację od tego orzeczenia wniósł pozwany.

Zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, a to:

art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów, uchybienia zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, w szczególności przez:

1) uznanie, że przy ustalaniu wysokości szkody w niniejszej sprawie nie należy uwzględniać stopnia zużycia faktycznego sprzętu bo brak jest podstaw do uznania, że powód odmówił odkupienia uszkodzonego sprzętu oraz nie naprawił go z powodu braku części zamiennych, podczas gdy realnie powód odmówił odkupienia sprzętu a zgodnie z OWU mającymi zastosowanie w niniejszej sprawie, przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, zatem Sąd I instancji przy ustalaniu wysokości należnego powodowi odszkodowania winien zastosować § 20 ust. 4 pkt. 4 OWU i dokonać potrącenia zużycia technicznego uszkodzonego sprzętu;

2) uznanie, że przy ustalaniu wysokości szkody w niniejszej sprawie nie należy uwzględniać wartości uszkodzonego mienia po szkodzie, co zdaniem pozwanego prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia się powoda, a zgodnie z

OWU łączącymi strony postępowania, odszkodowanie może ulec zmniejszeniu o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.

Zarzucał również naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 824¹ § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyznanie powodowi odszkodowania w wysokości wyższej niż poniesiona szkoda,
2. art. 405 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyznanie powodowi zawyżonego odszkodowania czym doprowadzono do bezpodstawnego wzbogacenia się powoda kosztem pozwanego.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I przez oddalenie powództwa także co do kwoty 5.147,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 kwietnia 2020r. oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za I oraz za II instancję według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po dniu uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Ustalenia te należało uzupełnić w postępowaniu odwoławczym o wartość pozostałości uszkodzonego laptopa marki D. (...) (9350) należącego do powoda, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży. Sąd Okręgowy w Gliwicach na podstawie postanowienia z dnia 18 sierpnia 2022r. dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego. Biegły sądowy w opinii z dnia 7 listopada 2022r. ustalił wartość rynkową odzyskanych komponentów i podzespołów z uszkodzonego laptopa na kwotę 870 zł, wskazując przy tym, że jest to wartość ofertowa a nie transakcyjna.

(dowód: opinia biegłego sądowego A. K., k. 163 – 170).

Z tym uzupełnieniem, Sąd Okręgowy ustalenia te przyjmuje za własne.

Odnosząc się do postawionych w apelacji zarzutach wskazać należy, pozwany w apelacji wskazywał, że Sąd I instancji błędnie uznał roszczenie powoda za udowodnione wskazując przy tym, że przy ustalaniu wysokości szkody w niniejszej sprawie należy uwzględnić stopień zużycia faktycznego sprzętu powołując się w tym zakresie na odpowiednie postanowienia OWU. Tymczasem Sąd I instancji wyjaśnił, jakie okoliczności oraz wykładnia postanowień OWU przemawiały za uznaniem roszczenia powoda za udowodnione. Podkreślić zatem należy, że ustalenie wysokości szkody następuje na podstawie postanowień zawartych w § 20 OWU. Zgodnie bowiem z § 20 ust. 2 pkt 2 OWU, dla mienia ubezpieczonego według wartości odtworzeniowej za wysokość szkody przyjmuje się w wyposażeniu (w tym w sprzęcie elektronicznym) koszt naprawy, remontu, cenę zakupu lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości, powiększonych o koszty zwykłego transportu i montażu. W umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia została ustalona według

wartości odtworzeniowej na kwotę 7000 zł. Wartość zakupionego towaru wynosiła natomiast 7594 zł. Pozwany powoływał się na ograniczenie swej odpowiedzialności wskazując na § 20 ust. 4 pkt 4 OWU zgodnie z którym, od wysokości szkody ustalonej w sposób wyżej wskazany potrąca się zużycie techniczne, w przypadku ubezpieczający odstąpił od odkupienia, odtworzenia (odbudowy) lub naprawy utraconego, zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego mienia. Niemniej jednak pozwany nie wykazał, do czego był zobowiązany w świetle art. 6 k.c., a na co Sąd I instancji zwrócił uwagę w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, aby objęta tą normą prawną hipoteza miała miejsce albowiem nie wykazał aby powód odstąpił od oferty odkupienia uszkodzonego sprzętu, co wskazał Sąd I instancji.

W toku postępowania odwoławczego ustalono jednak, że podzespoły laptopa w którego posiadaniu jest powód posiadają pewną wartość, tj. 870 zł. Ta okoliczność faktyczna przenosiła się na konieczność obniżenia odszkodowania o wartość tych podzespołów albowiem w przeciwnym wypadku powód byłby bezpodstawnie wzbogacony, a w konsekwencji doszłoby w dalszym ciągu do naruszenia norm prawa materialnych wskazanych w apelacji. Niemniej jednak, jak już wskazano powyżej, interpretacja postanowień OWU przedstawiona przez pozwanego nie mogła mieć zastosowania.

Reasumując, kwotę zatem powodowi należnego odszkodowania należało obniżyć o kwotę 870 zł do kwoty 4277, 80zł.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w sposób wskazany w punkcie I wyroku, natomiast w pozostałym zakresie apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Konsekwencją wydania orzeczenia reformatoryjnego stała się konieczność zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu w oparciu o art. 100 k.p.c. przy uwzględnieniu, że powód wygrał proces w 80 % , o czym orzeczono w punkcie I ppkt 2 wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 391 § 2 k.p.c. przy uwzględnieniu, że apelacja pozwanego została uwzględniona w 17 %. Koszty te, odnośnie postępowania odwoławczego wywołanego apelacją pozwanego, ustalono na podstawie § 2 pkt 4 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 z późniejszymi zmianami) oraz przy uwzględnieniu opłaty od apelacji w kwocie 400 zł, w związku z czym pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 543 zł.

Wobec zmiany zaskarżonego wyroku, stosownie do jego wyniku, należało także rozliczyć koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym (wynagrodzenie biegłego w kwocie 732,20 zł), w oparciu o zasadę ich stosunkowego rozdzielenia wynikającą z regulacji art. 100 zd.1 k.p.c. w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, przyjmując, że powoda obciążają koszty w wysokości 17 % , a pozwanego w 83 %.

SSO Andrzej Dyrda